

میلعلأ وه

ی نید ناملاء ی قیقد ت لاسر ؛ مهف ی اقترأ و نامیا هطبار

﴿تَجْرَدَ مَلْعَأُ أَوْ تَوَّأ نِيدَلَّا وَ مُمْكِنِمُ أَوْ تَمَاءُ نِيدَلَّا لَهَّ عَفْرِي﴾ (هیا ریسفتد و ارگم او عت یعجرم دقند

تانا بید

ی نار هط ی نیسد ن سحدمحم دبسد جاد اللهتیا

ه رساللس دق

میجر لا ناطیشلا نم للہای ذوعاً
 میجر لا منحّرلا اللہ مسب
 نیملاعلاب بر للہ دمحلا
 دّمحم مساقلا یأ ائیبن و ائیسی لع اللہ ی لّصو
 نیر هاطلا بتیل هأ ی لع و
 نیعمجا مهنادعأ ی لع تنعللاو

1. اَبَجْرَدَ مَلْعًا اَوْ تَوًّا نَبِذْلًا وَ كُنْمَ اَوْ تَمَاءَ نَبِذْلًا لِّلّٰهٖ اَعْفَرِيْ))

متساوخی مەکەر هچنآ مئسنوتتە تەبلا؛ مدرک حرطمەر ای تبحص، میدوبن اتسود تەمدخر د هک زورید
 متفگ دوخ اب. دوب هدهد هدیشک از ار دەب و ی ذلاوط یردق مەنخس و دوبت تصرف رگید نوچ، مەنک ضرع
 مەدەب هەمادا ناتسود تەمدخر زورما ار تبحص هئیب.

ی نار هط اللہ تیأ دهعت، ی نار هط هملاع ی نابم جیحصد و ل ماک غلابا

اقأ موحرمتوفزا سپ هک روطنامه دەنب بتسا ی مهم هئلسم ی لیخ، بلطم [نیا] ل احل کی لع
 نیا رد و مەدەل باقتنا افقر بە ار ناشیا ی نابم و بلطم هک مەدەش تەهتەم بە لع اللەن اوضر [ی نار هط هملاع]
 ی قاب مازتلا و تەهتەن نیمەر بە ار نام دنوادخ هک اللە عاشنا، مەنکە مفاضا دوخزا ی زیچ و مەربذتسد، ل باقتنا
 بە دارفا [هک مینک یراک] و مینک تیاعر ار تناما، مینکە تنایخ، دوشی م ل قە هک ی بلطم رد و درادب
 دەسرب، تسای هلا یایلوا و ناگرزب رظن دروم هچنآ بە و دننک ادیب ع لاطا دوخ تیلونسە

هدهاشم [ی نار هط هملاع] اقأ موحرم دوخ ناکیدزن [ی خرب] زا هک ی بلطم بە هجوت اب اصوصخ
 [ادعب] و، دننکی م ی یامنهار ار مدرم و دننکی م مادقا ناشیا قیرط و ریسەم ف لاخر بە هک [ی ناسک]؛ دوشی م
 ی نابم بە هجوت مەدە رطاخ بە شامەم [اهفار حنا] نیا بتسا مەدوب مابتنشا هار [نیا] هک دوشی م صخشم
 بتسا [ناگرزب]

ایند و تارکزا ناسنا جورخ ثعاب، ی هلا عایلوا بلاطم بە لمە

ی ناخس و اهت بحصر دەچ، فالتخم عاحنا بە مەدینش [ی نار هط هملاع] اقأ موحرمزا اهراب دوخ دەنب
 بتقیقە هک - دشاب ی صوصخ هک تسین ی اهزیچ اهینیا و [هدهش] هتشنو مەن ناشیا ی اهباتکر د - دننکی م هک
 ایند ملاء تارکفتزا و تارک تاقلعتزا مەکمک، ی کولسد تیبرت و ل ماکتە هطساو بە، ناسنا س فەد و ناسنا
 هطساو بە و دنکی م نوگرگد ار س فەد، دنکی م نوگرگد ار ناسنا، ی کولسد تیبرت نیا. دیای م نورید
 ی م نوگرگد و اتلایامت، تارکفت ی نوگرگد هطساو بە و دوشی م نوگرگد ناسنا تارکفت، س فەد ی نوگرگد
 دوش.

ضوع و الیم ی لکروط بە ن لاأ [اما]، تشاد قوشد ی اهیضق بە [ای] تشاد لیم ی زیچ بە لابق لاثم
 شیارب راجزنا [ی تح] ای تساتوافتی بە شیارب، درادن لیم لاصا رگید؛ دوشی م ضوع و ا قوشد، دوشی م
 هک ی زغم ی اهل ولس، هدهش دایزومک ش نزو، مەدرکن ریبعتە هک و ا نوخ ی اهل و بلگ نیا، بەخ. دوشی م ادیب
 روط لاسراپ هک هداد خر و ا نورد ی اهئلسم هچ [سپ]. بتسا هدهش ضوع هک اهینیا، تسا دوخ ی اچرس
 بە تبسند لاصا ن لاأ [اما]، دوب اهزیچ ی ضعب بە ش اهقلاع و، تشاد ی تلایامت و درکی م رکف یرگید
 ؟ دوشی م ادیب [هک تسا] یریبعتە هچ نیا؟ دنکی مە هجوت لاصا و دننکی م ل ناسم نامە

173:1 ص، 4 ج، ی سانش داعم. 11 هئیأ (58) هدادجم هروس

«دربی م لابی ی تاجرد بە تسا هدهش هداد م لع نانا بە هکەر ی دارفا و دناهدروا نامیا امشزا هکەر ی دارفا دنوادخ»

کپی لک روطه، میگزت و تپیرت هُطساو هب، سُنْف [ی نعی]؛ ت سا ی ناسفد ریغت نامھ ریغت نیا ادیب [ریغت ناسنا] رکف، ساسا ن آ ر ب هک [دهدی خر] و ارد یرییغت و دوشی م ادیب ن آ نورد رد ی لُوحت دنکی م

دوخن ادقم ی ونعم دشر رد دیلقت عجرم میقتسم ریثأت

اقا موحرم هک ت سا ی املاسر، املاسر [ل صا]، هتبلأ؛ اما هتشون [ار ن آ] ه دنب هک تسه ی املاسر ناشیا هک ت سا ی نامز نامھ [هب طوبرم و] هدوب «دیلقت و داهتجا» هب طوبرم؛ دنا هتشون [ی نار هط هملاع] هلمج زا، فالتم سورد هب عجار. دننفری م ار ی ل د نیسد خیش جاد موحرم ی ا هس رد و دندوب ف ج ز ر د. دندوب هتشون ی برع [هب ار املاسر] ناشیا و ت سا ی ن ف ی ث ح ب ک ی ه ت ب ل ا. دیلقت و داهتجا مان هب ی سرد رتشیب ن آ زا ه دافتسا ات مدرک همجرت ار ن آ مدوخ مدنب ی نعی؛ میدرک همجرت ار [املاسر] نیا لاوا ام، ه دش همجرت هچرگ؛ دروخی مذ مومع یر د هب [اتعیط] ت سا ی ن ف [لاماک] ه لئسم هک ی رادقم ن آ ل ا د. دوش دراد [ی صصخت و] ی حلاطصا ی ا ه ه ب ج ه ر خ ل ا ب ی لو.

نیا هب تبسن - دندوب هتشون ی شاود رد ناشیا هک ی بلاطم زا رظنفرصد - ماهدمآ ن ل آ ن م ی لو ه دافتسا ات ماهدروآ نییاد [ی نف حطس زا] ی رادقمکی ار اهنآ و ما مدرک هفاضا مدوخ ار ی یا هزیچ، بلاطم دننک [هدافتسا ن آ زا رتتچار] دنناوتب صاخشا و دشاب رتهب دارفا [مومع] ی ار ب ن آ نیا]. دوش ج راخ عبط زا هک ی تسیاب اهزور نیمه و ه دش هداد م ه ن آ [پاچ] ه ز ا ج ا ر ه ا ظ لله م ح ل ا ه م ج ر ت ی برع هب هک ی شاود نیمه اب، ادعب م ه ار ن آ ی برع مسبق و ت سا «دیلقت و داهتجا» مان هب [باتک مینک پاچ هک ت سا بیرقن ع م ه ن آ، ه دش

هملاع] اقا موحرم «دیلقت و داهتجا» املاسر همتاخر د، اجنآ رد مدنب هک ی مهم رایسب بلاطم زا ی کی دهتجم ک ی و عجرم ک ی ر ک ف ت ز ر ط، ی ل ک ر و ط ه ب: هک دوب نیا ماهدشر رکذتم هیلع الله ن اوضر [ی نار هط و ا ن ی د ل ق م هچر ه ی نعی؛ دورب ولج مدرم اب هارمه هک [ت سا] ی ر ک ف ت ز ر ط ا ی ا؟ دشاب دیاب ی ر ک ف ت ز ر ط هچ [دنک تکر د نانا ت سا و خ ق باطم و دریدید ار نامھ] دنننگ

رتخد ی وجشناد دنچ و نایاقا و اهمناخزا - نار هط زا ر ف د دنچ هک مدناوخی م املاقم ی تقوکی ن م [ه لئسم] ات دنچ دندوب هتساوخ و ا زا. دراد [هیلعم] املاسر هک ی نایاقا زا ی کی ش ی پ م ق دندوب هتفر - رسپ و ار ی قیسوم [عون] ن ل ا ف، دنک ل ل ا د ار [ش زرو] ن ل ا ف، دنک ل ل ا د ناشیار ب ار ی قیسوم؛ دنک ت سرد ار [دنک ل ل ا د]

«بخ»: هتنگ مدرک ور شرخا «دشاب، دشاب! میدرک ل ل ا د ی کی کی»: [دوب هتنگ خساپ رد] م ه و ا «؟! منک ت سرد امش ی ار ب [ک ه] دیراد ی رگید زیچ رگید

ی ب ی لیخ، ت سا ی داوسی ب مدآ ک ی [ص خ ش] نیا هتبلأ. ت سا ت ی عجرم مسبق ک ی نیا دینیب، بخ نامز نامھ هک میراد علاطا ام. دروآ لضا ف ص خ ش ک ی و ز ج ی ت د ار ش مسا دیابن ل ا صا و ت سا داوس دادی م سرد روطچ و تفگی م هچ [ص خ ش] نیا، میدناوخی م سرد م ق ر د هک ام هک ی تقو ن آ»: دنننگی م ناشیا هیلع الله م ح ر ی ورغ ی اقا موحرم، نامداتسا دنک ت م ح ر ا د خ «! درکی م ث ح ب ه ناوید ه ب ل ط ک ی اب و د م ا ی م م ه [ص خ ش] نیا، مینفری م داماد ی اقا موحرم سرد! دوب اقا نیمه [ن اشروطنم]

رطاخم م ه دعب. تسه زیچ همھ، لئاسم نیا [رد] الله مدح. ت سا ه دش ریشوت ریش ی لیخ عاضوا دننسه ی صاخ فیط و ز ج هک ی یا ه ن ی م ه ز ا؛ ت سا مدرک ادیب رادفرط م ه ی ا ه د ع، و ا لئاسم و ما ه ف ر د «؟! منک [ت سرد ن اتیار ب] ن م [ات] دیراد م ه ی ر گ ی د ز ی چ ل ا د»: ت سا هتنگ [ن ایاد رد] ناشیا! هلب

ی م و ا ب ط ا خ م هچر ه و دنیشنی م املاسر بحاص و عجرم: ت سا ر ک ف ت ز ر ط ک ی نیا دینیب، بخ ار [اهل ومرف] نیا و دشاب ناسنا تسد ی یاتندچ ت سا ن کم م ه ل ومرف! دنکی م ت سرد و ا ی ار ب دهاوخ دنک هئارا و دهدب نورید ی اهچیتت ک ی و دنک م ه ر د ب ر ض، دنک ق یر فتو ع ج

حطس ن تشاد هکن نییاد و فارحنا تیبتت ب بس، مدرم لیم ابق باطم ی اوتف هئارا

ن ا ن آ

دنکی مدامتعا دهتجم و در ف نیا به کی بطاخم هک دوشی م نیا هجیتند؟ دوشی م هچ ن آ هجیتند، بخ رمع رخا ات حطس ن امه رد تسه ش دوخ هکی حطس ن امه رد، دروآی م باسد هب دوخ عجرم ار وا و ن بیادرگا [دوری من] رتلاب نیا زا و دنای م [دین میهر رد] رخا ات، تساد د نیا رد رگا ی نعی؛ دنای م دور ذرت

؛ دوشی م [راک هب تسد] رگید [ش دلقم] ن آ، تسال لادی قیسوم دیوگی م دیای م هک [ی عجرم] ن آ رگید هعقد نیا [دادی م شوگ هناد رد] ی قیسوم [هعطق] هس ود، زرلوس رت یرادقمکی اب لاد ات رگا؟ دینکی م هجوت. دروآی م دوخ هناد رد ار زیجه مه دوری م

یا فرض کنید وقتی [مرجع] می گوید: «حالا فلان ورزش اشکال ندارد؛ حالا با یک لباسی [باشد] که مرد هم ببیند!» این [مقلد] اصلاً بلند می شود پارتنر و شریک بازی خودش را برمی دارد، اصلاً دوست پسرش را برمی دارد [می آورد]، پسر خاله اش را [می آورد].

ای تشاد هگن لاد ن امه هب [ار وا] دیاب ایآ، دوشی م ادیب صخش کی ی ارب هک یرکفت ز رط نیا؟ تسیچ، دراد دوخ ن بیطاخم هب تسبند هکی تهعت و، ملاء کی هفیظو؟ داد ریغت دیاب

ی عامتجا ی اهر اشف رد، ق د ن ایب رب دیلقت عجرم ی گداتسیا ترورض

هذب. دهند، دهاوخی من، بخ! ادهدب شوگ دهاوخی من [اما] تسا بطاخم صخش کی ی تقو کی دیوگی م ن اتسود و اقرر ت مدخ ار بلطم مراد ن لآ هکنیا لثم؛ دیوگی م ار بلطم و منزی م ار مفرد دناهتشن اجنیا ر فندچ ن لآ، بخ

ترورض مه ردقنیا؟ دنکی م یور هدایز ردقنیا ارچ ی نار هط ی اقا نیا: «دنیوگی م اهی ضعب. تسا رکف ز رط کی نیا.» دراند

نیا «داد رتا بیترت و در کرکف ن آ یور هکی تسیاب دیوگی م هچر ه نیا! هن:» دنیوگی م اهی ضعب. تسا رکف ز رط کی م ه

؛ تسین [مهم] لاصا اهنیا! تسا کشک ش امه هافر د نیا لاصا! اباب:» دیوگی م و دیای م مه ی کی «! دوشی م هچ مینیب میور ب لاد

کی رد [ی تح]، فلتخم ی اهرش رگن و فلتخم بتلایامت، فلتخم ی اهرکف ز رط، فلتخم راکفا و حطس ره زا ی دارفا امش ن ابطاخم هکنیا هب دسر ب ات؛ دراد دوجو دنشاب ر فندچ تسا نکم هکی عمج دنشاب ی فنصر ه

دندما [ن اشیا] تسا هوبن ی داء مدآ کی ناشیا رخا؛ دنتشون ی باتک [ی نار هط هملع] اقا موحرم [و دوش پچ] دنتشاذگن هکی باتک ن امه؛ دنتشون ار «ملاسا ت موکد رد ناملسم در ف هفیظو» باتک و دوشب [رشتنم] دیابن هکی باتک ن امه «ان لاف و هچ و دوش پچ دیابن:» دنتنگ

و دروآی م دوجو هب ار ی جاوما، دروآی م دوجو هب ار ی لئاسم، ی باتک نینچ هک دوب ی عیبط، بخ فاصد زیجه مه ات دنیشنب رظنتم دیاب ی نید ملاء [کی] ایآ اما. دنکی م داجیا ار ی یاهف رد ی هاوخی هاوخ ی فرد ای دنکب یراک دناوتی من رگید [تروصد ن آ رد]؟ دوشب در [ل کشم] و انصورد نودب و مار آ و فرد [ی پک و س کاریز دیاب ش یاهف رد ه مه، دوشب مار آ دهاوخب ی نید ملاء هک دشاب رارق رگا. دنزب دیاب ار ی زیچه هچ؟ دنک ق لخد دیاب ار ی زیچه هچ؟ دنک تسرد دیاب [ار] ی زیچه هچ س پ، بخ! دشاب [ن ار گید دیوگب دیاب ار [ی اه زات] بلطم هچ؟ دنک داجیا

اگر قرار باشد من حرفی را بزنم که دیگران سالها زده اند، چرا شما مدام حرف من را گوش بدهید؟! [شما می توانید] نوارها را بردارید، هر روز بگذارید و [همان] صحبتها را تکرار کنید. [دیگر] نیازی به آمدن من به اینجا نیست؛ نیاز به این ندارد که من بلند شوم بیایم، بنویسم، بگویم، صحبت [کنم]. [اما وقتی] بگویم و حرف بزنیم، صدا در می آید: «! اینها چیست؟! این حرفها چیست؟! مسائلی جدید است؟!» خب بله، جدید است! چرا شعار می دهید؟! جدید است که جدید است؛ پس همیشه

باید حرف کهنه زد؟!]

دیونش ب لاد، بخ «میاهدینشن لاد اتار اهنیا ام! اقا» [دنیوگی م]

دنزی م دراد ی کی لاد، بخ «مدزن لاد اتار اهفر دنیا ی سک! اقا» [دنیوگی م]

طلاغ» دیوگب رگا نوچ؛ طلاغ ای تسر د تسرد فرد دیوگی مذ «!تسا راعشد» [دنیوگی م طقف]

؟دینکی م هجوت! وگب، تسا طلاغ هک ی یاجنا؟ تسا طلاغ ش یاجک؛ دوشی م هتفرگ ش چم، «تسا

دلج هب هتیلدا، دندرک [دراو] داریا مود دلج بلاطم هب. توکلم رارسا [ماند هب] ماهنشون ی باتک مدن

در دندما «مدز ی یاهفر د باتک نیا؟ [تسا حیحص] ش یاجک نیا»؛ هک دندرک داریا. روطن یمه مه موس

مدنب لاصا»؛ میوگی م «تسا دنت ش یاهت بحصد رد ناشیا»؛ دنیوگی م «؟تسیچ در» [مسرپی م]. دندرک

«؟! داریا دش نیا، بخ! ل فلف نم لاصا؟! دیراد رتدنت ل فلف زامش! متسه ل فلف مدنب لاصا، چیه هک دنت

رایسب؛ متسه دنت مدن، هلب بخ «؟تسا دنت ناشیا ارچ». وگب ایبار نیا «تسا غورد فرد نیا»؛ وگب

ایبار نیا؟! یراد ی عضو مهچ، دود [تسر د و] تسار م فرد، متسه هک ی دنت نیمه اب رگا؟ ش دعب، بخ

؟نیکی م هطلمع ارچ؟ نیکی م رار فارچ! وگب

داریا ی هاوخی م ی روطکی هک [ی یوتا]! رسه بهمامع ی وت، متفگ وت ی ار بار نیا نم! تخدب

یور زونه [اما]، متشنگ اقا توف زالا سد مدجه مدفه، متشنگ ترمع زالا تدم نیا هک ی یوتا؛ یریگب

!ماهنشون وت ی ار بار [ار نیا] نم، ی نیب هک ی امتخادنا مچراپ تمشچ

ی م تبحص دنت ش یاباب نامز مه نیا»، «تسا دنت ش یاهفر دنیا»، «تسا دنت نیا» [دنیوگی م]

دندما] ی گهد میایب هک درکی م توعد ار نم ارچ سپ، مدرکی م تبحص دنت مردپ نامز نم رگا «درک

!دینکی م تافتلا؟! مورب ربنم ش اماناخ [رفصای م رحمه ههد

دیلقت عجرم و ملعاه فیظو، مدرم ن دومن رادیب و مهف حطس ی اقترا

[لااد]. میوری م بلاطم نیا رد، مینکی م تکر دت اساسا رد، مینکی م تکر د راعش رد مادم [ام]

تسا ملعاه کی هفیظو؟ تسیک هفیظو، هفیظو نیا [تسا نیا ل اوسد

ی م تسرد تیاریب، دشاب]: دیوگب، دیوگی م ش بطاخم مچره هک تسین نیا ش هفیظو دیلقت عجرم

!منکی م تسرد» [دنیوگی م] «؟درادن بیع، منکب ار ملامع نیا م هاوخی م» [دنیوگی م ی کی] «!منک

»!منکی م تسرد، ی هذب ماجنا ار راک نیا ی هاوخب» «!درادن یراک، تسا نم تسد ش لومرف

»منکب [یراک] گنولودوگنلد [زاوا و زاسو] ی قیسوم نیا اب م هاوخی م! اقا» [دنیوگی م یرگید]

زاب] «!سند و ی تراپ نیا رد مورب م هاوخی م لاصا» [دنیوگی م یرگید] «!منکی م تسرد» [دنیوگی م]

»!منکی م تسرد»؛ دیوگی م مه

ش رمع! ی نیکی م تخدب ار [مدآ] نیا یراد وت!؟ هچ ی نعید «منکی م تسرد و منکی م تسرد» [نیا]

؟دینکی م هجوت! یریگی م ش تسد زالا و ا هیامرس، ی نارذگی م تلایب هب ار

رایشده ار وا دیاب، دنک رادیب ار وا دیاب [دنک هجوت ار مدرم مابنشا هک تسین نیا عجرم هفیظو]

!دروایب لایبار وا مهف، دروایب لایبار وا مهف دیاب، تساطخت هار هک دیوگب وا هب دیاب، دنک

ی نارهط هملعاه بتکم رد مهف ی اقترا هجیت، ی بلطت سایر زا ی رود و تیرد

پدر ما می توانست ما را جور دیگری تربیت کند؛ طوری که همان افکاری که در دیگران هست،

در ما هم باشد؛ اما طوری تربیت کرد که - به دوستان گفتیم - اگر امشب بیایند به من بگویند: «فردا

می خواهیم مسئولیت رهبری مملکت را به شما بدهیم»، فردا دیگر [بنده] طهرانی را در ایران نخواهید

دید! این طور ما را تربیت کرده است. [در] جایی که الآن برای یک پاسبان شدن، شکم همدیگر را

تکته که می کنند! [برای] یک پاسبان، یک شهردار، یک [منصب ساده]... . والله اگر بیایند بگویند:

«فردا مجلس کذا، رفراندوم و رأی و فلان تعلیق گرفته، فردا فلانی باید رهبر بشود» شما امروز عصر،

دیگر من را در ایران نخواهید دید! می روم جایی که عرب نی بیندازد، سایه ام را هم کسی نتواند پیدا

بکند. درست شد؟

هرگيد دنتسه [دارفا نيا] . . . تسناوتی م. دنک تيرت یرگيد روط ار ام تسناوتی م امر دپ، بخ
ان ویراود نید، تسه ییاهت بحص هچ، تسا ربخ هچ نایاقاً [یخرپ] تویید رد دینییب دیورب دیوشد دنلب
میتفر اجهمه، میدرکت حایس و ریس اجهمه، متفر اجهمه، مدوب اجهمه، مدوب هدنب! درنگی م هچ دارفا نیا
تسه ییایضه هچ، تسه یبلاطم هچ، تسه ییاهفرد هچ دینییب دیورب

دیلقت عجارمی یخرپ تویید رب مکادی بلطه اچ و ریوزت یاضفا ی انوم

دندومرفی م هک مدینش [ی نارهط هملاع] دلاو موحرم زا معقد دنچ ار میضه نیا

«دنیوگب سرد و دنیایی ییوخ یاقاً هک میدوب رظنتم؛ مدوب هتسشن ییوخ یاقاً هسردم رد تقوکی»
و دناهتسشن نمرس تشپ رفد ود مدید» - دندوب مه ییوخ یاقاً درگاشد لاس دنچ اقا موحرم نوچ -
یارب ار ی هاشنامرک داو جلدی [ینلاف] خیش، اقا: دیوگی می کی نأ هب دراد ی کی. دنزی می فرح
«[ی امداد ی اچ] اذک یاقاً تیرد و ی اهدروا هچ

- تسا رظن درومی صخش هچ هک مدرکن ل اوسن اشیا زا مه هدنب، دندرواین مسا اقا موحرم هتبل -
ود، رادهگن زور کی؟ نیکی می یاریذپ وا زا [اذک] یاقاً تیرد، هدمأ فجن هب هک ی تقو اچ»
علاط و دنییب دنقلم قافتا اجنیا رد هچنأ زا اترگید ی اچ کی رد ریب ار وا دعب؛ رادهگن زور
هچ دنییب می تقو! دنترسی مذتاهوچ و دنوری مرگید تقونأ، دننک ادیب علاط رگا؛ دننک ادیب
دعب؛ نکش نامهم زور ود؟ نیکی منامهم اجنیا ار اجنلاف لماع کی اچ. تسه یبلاطم و عاضوا
دهاوخی م هک ی تقو ات میریگی می زیچ کی، ی تیئوس، ی قاتا، میریگی می ش یارب ی اناخ کی. ش ریب
«دنامب فجن رد

هچ، تسه ییاهت لامع م مانگب هچ، تسه ییاهفرد هچ، تسا ربخ هچ دینییب دیورب؛ دشد تسرد
تسه ی لئاسم

ی نارهط هملاع تیرد و عبطت اعانم، دهز زا ییاهه نوم

فرح هچ، دندوب ن اشیا هک ی نامز نأ [ی نارهط هملاع] اقا موحرم تیرد دینییب دیباید [دیناوتی م]
هچ، ی للاقنسا هچ، ی تیرد هچ، ی ای دازا هچ! دشمی ییایضه هچ؛ دشمی [حرطم] یبلاطم هچ و اه
تسه ی تیئارون هچ، ی یافص هچ، ی تناما هچ، ی نقادص

مدوب هدمأ و مدوب مق نامز نأ هدنب. دوب ن اشیا [رمع] رخأ ی اهل اس رد. میدوب هتسشن [راب کی]
هداتسرف مق هب ار هدنب، توف ز ل بق لاس هس نوچ، ن اشیا توف [زا ش یپ] لاس ودی کی [دودح]. دهشم
داجیا ییاهت عنانم اشیا ی اهباتک زا [ی دادعت پاچ] یارب اهدان ی ضعب هک دوب نیا تبحص. دندوب
وزج هک ی نایاقاً و دارفا زا ی ضعب ش یپ میورب: «میوگب ن اشیا هب دندرک داهنشپ هدنب هب اقر. دندوب مدرک
ی سک ی نارهط یاقاً ی اهباتک ندرک پاچ یارب ات میریگب ی امان، دنتسه رما ن ایدصتم و نیلونس م
«دیریگن داریا مادم و دننک داجیا تمحازم

«تسین نفرگه مان و اهفرد نیا ل ها امر دپ. درادن هدیاف نیا! اقا:» متفگ ن م

«وگب وربوت لاد، هن:» دنتفگ

«درادن هدیاف اما:» متفگ

«وگب وربوت؟ ی راد راکهچ وت لاد، هن:» دنتفگ

«مشچ:» میتفگ

و دندوب هدیشک زارد [ی نارهط هملاع] اقا موحرم [مدیش] طاید نیا [دراو] طاید نأ زا میدما
ی من م لاصا! یراهان هچ مهنأ و، دندوب هروخ ار ن اشراهان؛ دوب رهظز ادعب. دندیباوخی م دنتشاد
! ی درکی م ادیب ی دوخند [دیاشد ات] ی تشگی م نأ رد دیاب هک دوب ی تشوگبأ کی... راهان! منک ش هاگن متسناوت
! اقا: «دنتفگ [ن اشیا] «دیروخی م بآ و ن اندیمهفب لاقا! دیروخب بآ بخ! ن اجاقا:» متفگ اقا هب معقد کی
«دنکی من ی قرف، دوش رپ مکش نیا هک تسا نیا روظنم؛ دنکی من ی قرف

¹(ق قحم). صاخ و کییزدن ار ای؛ «ی رواح» عجم

ناشیا و درکیم عمج ار هرفستشاد - دنکشتمحر ادخ - نامهدلاو . دندوب هدروخ ار ناشتوشوگیا
 دندومرف «میدروا ماغیپ کیام !ناجاقا» :متفگ و متسشن متفر مه نم . دنباوخب هک دندوب هدیشک زارد مه
 کی زامان کی ، دیانیش پیداهباتک نیایار بی تعنامم هکنیا یارب دنیوگیماقفر نیایا :متفگ «دییامرفب»
 یکی دوپ کییزن «نوریب اقا و رب !ریخنه» :دندومرف ناشیا هک دوپ هدرین [اریسک] مسا زونه «...رفد
 !ریخنه» :دندومرف . منک مامت ار مالمج دنتشاذگد لاصا !دننزاب ماشوگ و ت مه

!ق دراک «!دیشک میهاوخد اریسک تئم ی تد مه نامقد راک یارب ام» :دندومرف ار مالمج نیایا دعب
 و دنونشب مدرم ، دسرب مدرم تسد ، دوشد شخپ بلاطم نیایا دیاب هک نامقد راک یارب . رگید یاهر راک هز
 رانکرد مه ار فرح نیایا ، میونشی م بالطم و فرح راز ه میراد هکی یاجرد ؛ دنمهفب ار بالطم و فرح
 شرانکرد مه ار منحصر نیایا ، مینکی مه دههاشم ماسا هب منحصر راز ه میراد هکی یاجرد ؛ دنونشب اهنآ
 دنییب

دنداد ؛ دنداد ، دنداد هزاجا . میزادنا ی منی سک هب ورام» :دندومرف ناشیا ، نامقد فرح رطاخ هب
 «نوریب دییامرفب !اقا ، و رب . مینکی مند پاچ

!میروخد مه کتک کی دوپ هدنامذی زیچ ؛ میتفگ [اقفر] اهنآ هب میتفر و میدما
 نیایا ، تناما ، تمارک ، اتعانه دوشی م نیایا ؛ للاقنسا ، تیزد ، ی دازا دوشی م نیایا ؟ هچ دوشی م نیایا
 بتقادص و اقص دوشی م

مدرم مهف ی اقترایا عاملعی خرب تعنامم زایا ههنومذ

لااب ار مدرم تلایامت ؛ دروایی لااب ش اویش اوید ار مدرم مهف هک تسایا ش افضیظو عجرم کی
 م اهنشون [دیقت و داهتجا باتکرد] اجنآ رد هذب [ار مالمج نیایا] . دروایی

نیعبرا هاسر لابقرد قیاقدر اکنایا 1

ام یاه مدرم نیایار بی نیعبرا نیایا اقا» [م اهنفگ اجنآ رد] 2 . م اهنشون نیعبرا هب عجار ی باتک هذب
 نیاید ار مرظن [هذب اجنآ رد ؛ رگید دیاهدردک معلطم «تسا ماسلا هیلع نیسد ماما یارب نیعبرا ؛ تسین
 مینکی م حیحصت دعب پاچرد ؛ م اهنشاذگ زاب مه ار نیایا . دیوگب دیایب دراد داریا مه یسکرگا و [ماهدردک
 هلاو هیلع اللهی لصد ربمغیپ یارب ی تد ؛ تسا هتشانذن مقباس ماسا رد نیعبرا] : هک تسایا نیایا نم فرح
 ، نرق هس هب بیرق - لاس چنپ و داتفه و تسیود زاش پید ! میرادن ؟ میراد [ایا] «دنریگب نیعبرا مه ملسو
 مدرم یارب ام لاد تقون ! دننفرگن نیعبرا کی [اما] ، دندوب اما هب مهنا نرق هس - هتفه ود و هتفه کی هز
 ی [رگا] . تسادهشلا دیس یارب هک میراد تیاور ، تسادهشلا دیس یارب نیعبرا ! میریگی م نیعبرا نامیاه
 ، دشاب مه ی ترغم بلط ، دشاب تیمن زامه ی ریخ رکذ ، دیریگب مهنا س لجم کی ، دیریگب س لجم دیهاوخ
 ! ؛ دوش هتفرگ نیعبرا دیاب ارچ . دشاب مه میحرت

ی ، دننک تیامد نیایا هک دشاب ی دارفا افسد وزج میراد عقوتام هکی دارفا نامه ، تقون آ
 ! هدرک درار نیعبرا و اهنشون باتک هدمآ اقا نیایا» [دنیوگیما] ! بجع ؛ دننساخر ب دروخرب و ملباقم هب مینیب
 هدمایذ [صخش] نیایا هب اهرح نیایا» [دنیوگیما] ! «! ؛ دشاب دراد ی لاکشا هچ مدرم نیایم رد تنس نیایا
 » ! تسایا

هدب باوج ایب ؛ م اهنشون باتک ! اقا ، بخ . مینکی م ی گدنز تاساسحا و راعش رد میراد ام ، دینییب
 هب عجار [ی تقو] نویزیولت ای ویدار رد - مریبی مذ ارش مسا - رگید ی کی دعب . درادن ی فرح رگید هکنیا
 و هتفر نیب زایا اهنآ اهنتم ، هدوب مهنا همه یارب ، هدوب نیعبرا ، ریخنه» :تسا هتفگ ، دناهدرک ل اوس نیعبرا
 » ! تسایا هدمای قیاب نیسد ماما یارب [طقف]

[باسد] و ت یارب دندینش و ت زار غورد نیایا هکی یاهن آ ددع هب ، دروایی م ار و ت تمایق زور ادخ

1 (ق قحم) . سفت ز ع ؛ یرظندلب
 2 مهیش گنهر فرد نیعبرا

همه که ام؟! [متفر نیب ز ا] دعب و هدوب نیعبرا همئا نامز رد هک تسا هتشنوب باتک مادک رد! دراذگی م غورد ارچ!؟ ای یوگی م غورد ارچ. میدید هک ام، مسیونبی مندی زیچ دوخی به هک نم! میدید ار اهباتک نیا الله ملاس ار هز ترصد یارب! میتشاد نیعبرا ملسو هلاو هیلا اللهی لصد ربمغیبی یارب تقو هچ!؟ ای یوگی م همئا باحصا یارب تقو هچ!؟ دننوب متفرگ نیعبرا قداص ماما یارب تقو هچ!؟ نسد ماما یارب! اهیلء نیا! دیبامرفی م روطنیا هک هدشی حو امش هب لاد!؟ میاهدیدن ار اهنیا ام روطچ!؟ دننوب متفرگ نیعبرا مدرکن ادیب [یزیچ] اهنأ نورد ام، تسام تسد رد هک تسا یاهباتک نیمه رگا؛ رگید تسه اهباتک میا.

وا یولج، دروآی م لاد ار مهف دراد رفن کبی تقو ارچ!؟ دیریگی م ار مدرم مهف و نیب یولج ارچ لاد!؟ «تسا یلابالا و یرسر سر وطن نیمه مدرم نیب، هذ هکنیا ای!؟ دیآی م ناتریگ یزیچ هچ!؟ دیتسیای م یزیچ کبی لاد!؟! تسا نیا میضه...» تفرگن؛ تفرگ، تفرگ لاد، مینارپی م نامناهد زا یزیچ کبی!؟ تسینی میهم هلئسم «تسینی میهم هلئسم یلیخ لاد؛ رگید تفرگن، تفرگن؛ تفرگ، تفرگ؛ میوگی م دربی م لاد مکمک و هدشی م دشر، درادی م هکن از سفن هک تساهن نیمه؛ تسا مهم هلئسم یلیخ تکرده، نطاب هب؛ میرانفرگ تاساسحا ملاء رد و سفن ملاء رد ام هک دوب نیا هدنب ضرع زورید ریت طقف اروشاع معقاو زا. دراد هولج ام یارب رهاظ [هل یلد نیمه هب]. مینیبی م ار رهاظ طقف و مینکی مندی طقف، اروشاع میضه زا. مینیبی مندی م لاسلا هیلا نیسحماما فده [اما]؛ مینیبی م ار نانس و ریشمش و هجوت تاملک نأ هب و اهسرد نأ هب، هدوب اروشاع زور رد هک یاهسرد [هب اما]؛ مینیبی م ار تبیصم میراند هجوت م لاسلا هیلا نیسحماما مایب هب، میراند.

لابرک نایرج ی لصا ضرغ، رشب مهف ی افترا

[باتک] رد اروشاع میضه هب [اریخا] هک ی تلامکشا هب عجار ی الملقم ای باتک کبی متساوخی م هدنب هک دعب «سیونب یزیچ کبی»؛ دنننگ اقفر [مسیونب تساه مدرک ادیب میهی دیابن نافلاخم و] هدش درجم حور و نک رتشیب ار نأ، میهدب [ماجنا ار راک] نیا یهاوخی م هک وت، بخ: «دنننگ، میهدب ی الملقم میسواخ قیفوت دنوادخ رگا - متسه یباتک نتشون لوغشم نلا و «بخ رایسب»: میتفگ «نک باتک کبی هبل یدبته مان هب - دهد» [تاریخ عاشورا]. و داتفا قافتا هنوگچ اروشاع میضه [هک مینکی میسررب باتک نیا رد] نیا هنوگچ، دندرکی م رکف هنوگچ اروشاع هب تبسن ناگرزب و، مینکب معقاو نیا اب دیاب یدروخرپ هچ ام دندرکی میسررب و دندی می م ار هلئسم و ناتساد.

نامدوخ عسو هک ییاج ات ار هلئسم نیا میناوتب هک دهد قیفوت دنوادخ هک دیبامرفب اعد لاد الله عاشنا ندرب لاد یارب اروشاع میضه مامت هک متسه هلئسم نیا لابند هب هدنب اجنأ رد. میهدب طسب، هدشی م هز اجا و دینزب ناتدوخ هئیس و سررب و دینیشن [طقف] امش هک دیوگب هدمایذ م لاسلا هیلا نیسحماما. تسام مهف و «! مینیز ی او ی» و مینکب نلاف و مینکب شوپمایس کبی. دنکی مندی او د ار یدرد اهنیا. دینک یرادازع!؟ دش هچ، میدرک میرگ لاد [همه] نیا، بخ یلیخ «... هچ هدروریت رغصا یلع ی»، «مربکا یلع»!؟ دش هچ!

دعب، دیآی م هنهرباپ، دروآی م رد ار ششفک اهیلع الله ملاس ار هز ترصد یرادازع تئیه رد اقا یهاوخی م وت!؟ تسیچ میضه! دیوگی میهلا یافر و ایلوا هب دیآی م رد شناهد زا هچ ره ربم یلاب فرد!؟ دزی م فرد ی روطنیا قداصماما!؟ میهدب ناشن مدرم هب ار م لاسلا هیلا قداصماما گنهرف [مسارم] رد تقونأ دعب! میوگب امش یولج نلا مشکی متلاجذ هدنب هک دیآی م رد شناهد زا ییاه رباعش، تساه رهاظت [نیا]!؟ تسیچ نیا... هتسد یولج، دنزاندانی م کتد، [اهیلع الله ملاس] همطاف ترصد تساه.

تراسجنیا دارفانیا هب یدمآ وتی قده هچ هب: «دنیوگب و دنیابیب [اهیلع الله ملاس] ار هز ترصد رگا!؟ ای باوج هچ!؟ دهدب دراد یباوج هچ، دنکی م تکرده هتسد یولج دراد هک اقا نأ «!؟ یدرک ار

2. ثداود یخرپ لابق رد توکس نیع رد عارماس مرد بیرخت هب دیلقت عجارم شنکاو.

رتهم

و نفر نیب زای ارب اما! دندرک ایه بی یاغوغه چه، ارماسرد نیبیر کسعدبنگ ندرپ نیب زای ارب ریگرگم؟! دود چه دبنگ رگم؛ دندرک بارخار دبنگ! دمایند رذ کیزا ادصتدم نیارد، مدرم تشک؛ منفر مودخ مدنبد! دنزاسیم دندراد لوا زارتهپ نلا؛ دندرک شبارخ؛ تاسا یرگید زیچ تشخ دنچ زادرکتی من، دندزب مهبمب [رگا هک دنهتخاسی روط]، نلاف و نهاریت، نبد

ی طاسبه چه؛ نیبیاپ تخیر لایب نازا تشخ ات دنچ؟ میضقه دش چه، دنتخاس شلوا زارتهپ هکنیا بخ، دندرک تناها؛ رگید دندرک ار اهراک نیاهی باهو! دندرک یبوخراک میوگی من مدنبد هتبل! [دنتخادنا هار] ناشیو بجمه کی ناسک نامه ایدخ، دنداد ماجنا ار لمع نیاهکی ناسک نادنک ناشتنتع ادخ؛ دندرک نیهوت [دبنگ بیرخت] هلمسم نیار دقچه مینیب دیاب امی لو. دودخ یاجه به اهنیا؛ دنک چه و دنک ناشروشحم دنتسه یرگید لئاسم ایه مینک هسیاقم ار نآ و تاسا زادگناج ماسا ی نام ایه و ماسا ماظنرد و تعیرش ماظنرد! دندز بلریت و کسرهم اهل اسنیا رد همه و هداقفا قافتا دارفا مشچه یولچه

ی مخز یکی... ی قافتا کی من، درم یسک من [دشن ی صاخ] زیچ چه؛ داتفا لایب نازا رجا ات دنچ... زیچ چه من، دش مک ناشه جرد زامن، دش مک ماسلام هیلع همنامقم زامن. دنتخاس هرابود اما. دشن مهب دنتفر [رتشیب] مدرم، دش مهب رتشیب مدرم هجوت هزات، دش مهب فاضا [هکلب]

مینفر مهب دود دابا دبنگ هکی نامز رد؛ میندرک تراپز مینفر، دود بارخ هکی نامز نامه رد مدنبد مهف هکنیا به دینک ماگذا. دوشی مهب رتشیب هزات، دوشی من بلس اهن درک بارخ هطساو به هک مدرم هجوت رتهم رذ کین تشک؛ تاسا رتهم رابرازه هکی لئاسم به تبسن، تاسا رذچه میضقه نیابل باقم رد دارفا؟! تاسا رتهم مادک؟ دبنگ ندرک بارخ ایتاسا

هشپ کی تقون، دنتشکی ماربمغیپ رسپ¹ «**ةضوعب مد ن نولاسید و الله لوسر نبا نولتقی**» زیچ چه، دشکی ماربمغیپ رسپ «؟ منک شراکه چه؛ متشک مدزن ماربمغیپ نیای! آ» [دیوگی م] دیای مهب ندرک ریگ، راعشرد ندرک ریگ، رهاظرد ندرک ریگ دنیوگی ماربمغیپ نیای! دیوگی من تالایخت و اهاوهر ندرک ریگ، یرهاظ یاهمولجر د؛ رگید دود تشخ، اقا تاسا دبنگ؟ تسیچ «! دندرک بارخار همنادبنگ! دندرک بارخار دبنگ، اقا»؟! تاسا [یمهم] زیچ چه. نیبیاپ داتفا لایب نازا

ناسنا مهفل وحت و اقتر اث عاب، ن افرع بتکم

کاردا و دنروایید لایب ار ناشدوخ مهف و دنوشب هجوت و دنمهف دیاب مدرم هکتاسا ییاهزیچ اهنیا نیمه یارب ن افرع بتکم مامت. دنیابین نوریب تامهوت و تالایخت ملع نازا ات دندهب دشر ار ناشدوخ ماجنا دیاب ناسنا هکی تاروتسد ایه و دنکی ماجنا س فزرد هکی تکر داب دیای ماربمغیپ نیای؛ تاسا میضقه لایقه میضقه نیابه تبسن و اتواضقه. دوشی مضرع دراد و مهف دنیبیم مکم مکم، اهناد هطساو به، دهد وابه ی دیدج ربخ! ماه دشن فاضا یرگید زیچ. دوشی مضرع دراد یرگید روط لاد، دود یرگید روط رکف یرگید روط نابه تبسن هتشدگ مام و دلائم هک ار هچنأ دنیبیم اما. تاسا یلیق ربخ نامه؛ هدیسنرد و بلق رد دراد هکتاسا ی تکر نازا رطاخه نیای. دنکی مادیپ ریغت دراد ش رکفت نازا، درکی م دوشی ماجنا و اسفند

نامیا تاجرد ن تفر لایب اب، ناسنا مهف شیا زفا

دیامرفی ماربمغیپ نیای اذل

¹ 144: ص، ق و د صد خیش، ی لاملا

«عَنْ ابْنِ أَبِي نَعْمٍ [نَعِيمٍ] قَالَ: شَهِدْتُ ابْنَ عَمْرٍ وَ آتَاهُ رَجُلٌ فَسَأَلَهُ عَنْ دَمِ الْبُعُوضَةِ فَقَالَ مِمَّنْ أَنْتَ قَالَ مَنْ أَهْلِ الْعِرَاقِ قَالَ انْظُرُوا إِلَيَّ هَذَا بَسَالَتِي عَنْ دَمِ الْبُعُوضَةِ وَ قَدْ قَتَلُوا ابْنَ رَسُولِ اللَّهِ وَ سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ يَقُولُ إِنَّهُمَا رِيحَاتِي مِنَ الدُّنْيَا يَعْنِي الْحَسَنَ وَ الْحُسَيْنَ (عليهما السلام).»

نامیا مُطساوہد ار دارفا تاجرد مادم ادخ¹ تاجرد مِلْعَا اوتوا نِيدْلَا وَ مُكْمِب اوتما نِيدْلَا اللهُ عَفْرِي (نامہ ہد تاکاردا، دوشد رتشیب سَفْدِر جت ہچرہ ینعی دربی م لایا اَمْنَاد، رتشیب مِلْعَا مُطساوہد و رتشیب دوری م لایا نازیم

دشر شجنس یارب یرایعم، ناگرزب بلاطم ہب ناسنا مہف یکیدزن نازیم وا یونعم

مہدی مہاجنا میراد ہک ی تکر د نیا رد رگا: ام یرود و یکیدزن یارب رایعم کید دوشی م نیا تسار تکیدزن ناگرزب بلاطم ہب، مینکی م رکف [ن ا فربرد و] میراد لیامت ن ا ہب ن لا ا ہک ی بلاطم میدید مینکی م دشر میراد مینادب، لاسراپزا

ی نایم ن ا اب، دناہداد ام تسد ہک ی یاہک لام ن ا اب، دناہتفگ ناگرزب ہک ی بلاطم ن ا اب میدید رگا [اما] دراد ہیضق یاج کید ہک مینادب، دریگی م ملصاف دراد بلاطم، دناہتسادگ ام رایتخا رد اہنا ہک ی نیناوق و دنکی م ادیب داریا دراد ہیضق یاج کید؛ دنکی م ادیب داریا

صخش کید ہب تبسن ام ہک مینیبی م لاسراپ بتسا [ق داصد مہ] تاطابترا ہب تبسن بلاطم نیمہ وا اب [میتشادن] لیامت، میدرکی م رظنراہظا کید، میدادی م رظن کید، دادی مہاجنا ہک ی یاہراک مُطساوہد میراد ربار ی شوگ مہاوخی م لو، تسا [مدآ] نامہ نیا ! ا، ہن مینیبی م لاسما [اما]۔ میتشاد ہتشداد طابترا اب لاسراپ ہکنیا ! !؟ دش ہچ «! مپیاید مہاوخی م؟ ی تسہ ہناخ، اقا»۔ مینزب فرحد وا اب، مینزب گنز وا ہب ! میتشاد فلاتخا وا اب ! میدوبن مشد وا

یا بہ عکس: پارسال از یک نفر خوشتان می آمد، تعریف و تمجید او را می کردید، دلتان می خواست بنشینید؛ «وقتی کہ با فلانی می نشینیم اصلاً حالمان عوض می شود!» این حرف هایی است کہ خودت می زدی! الآن می گوید کہ: «نه، حالا ننشستیم ہم ننشستیم؛ [چندان] مسئله [مہمی نیست]. خیلی آش دهن سوزی ہم نیست، تحفہای ہم نیست.» چه شدہ است؟ چه مسئلہای اتفاق افتادہ کہ دیگر آن رغبت نیست، آن شوق نیست، آن گرایش نیست؟

ہابتشا رب دادع تروصد رد، دوخ ہابتشا ہار رد ناسنا تیبثت

خیلی این مسئلہ مہم است [چون نشانہ تغییر معیارہای باطنی است]. یعنی اگر خدای نا کردہ خدای نا کردہ خدای نا کردہ، انسان بخواد از دریچہ تکبر و عناد بیاید، خدا ہم او را همان جا نگہ می دارد؛ همان جا ہم برای او توجیہ درست می کند؛ همان جا ہم یک مسائل جاذبہای کہ برای او جذاب باشد بہ وجود می آورد کہ نتواند از این لاک بیرون برود؛ نتواند از این تار عنکبوتی کہ بہ دور خودش تنیدہ، خارج بشود.

رکف ہب، دروایز رگا نوچ «! نامد [اجن امہ]، ن ہاھا» دیوگی م! دروای م ی یاہزیچ وا یارب مہ ادخ، ہتفر [ہک قیفر] نیا: [دوشی م ادیب نیزگیاج ی اہکّر حم اروف]! ہن «... ن لاف؟ دش ہچ! ن ہاھ»؛ دتقلم ہک رگید [رفن] ود، دنتفر [قیفر] ود ن ا. دنکی م رپ ار نیا یاج، دروای م تشپ ن ا زا رگید قیفر کید مہ ام، ہبذ ی لیخ» دیوگی م. دنکی م رپ [ار ی لاخ] یاج و دروای م رگید یاج کید زا، دنراد ہلئسم ی م ن لاف نیا، دیوگی م تسار نیا، تسا نیا اب قد، بابا ہر ا، میراد [ا ہراک نیا زا] مہ ام، میراد قیفر؛ تسینی تقس نیا ہب ہک ل وا زا تشپک لا. دنکی م رتتفسد ار ش دوخ کلا مادم؟ دوشی م ہچ مادم «دنک ہچرہ مادم لو؛ دینکب مہ ار ش ا ہچ کلا دیناوتی م امشد، دوشی م دلوتم ردام مکتد زا تشپک لا ی تقو یور دیورب امشد [رگا] ہک ی یاج ات؛ دوشی م تفسد، دوشی م تفسد، دوشی م تفسد ش کلا نیا مادم، دنامی م دنکشی م ذ و دوشی م ذ یروط، دینسیاب ن ا کلا

، دروخوا ہبر گنتد، دیمہف رگا؛ تسا کزانی لیخ، ہتفر گرار قنیا یور ن لا ا ہک ی توبکذع رات نیا

¹ 173: ص 4، ج 4، می سانش داعم 11 مئی (58) ہلداجم فرود
» دربی م لایا ی تاجرد ہب تسا ہدش ہداد مِلْعَا نانا ہب ہک ار ی دارفا و دناہدروا نامیا امشد زا ہک ار ی دارفا دنوادخ»

ار تو بکنذ راتنیا دیایم ادخ مادم، دنکن [مراپ] رگا [اما]. دنک [مراپ] ار تو بکنذ راتنیا دناوتی م نیا، ینی نکی یراک ره لاصا! تنزرب کی دوشی م دعب؛ دنکی م [رتتفلک]، دنکی م تفلک، دنکی م شتفلک لباقرگید ش شوپن آ هکی ش شوپن کینورد تفر، تنزرب نورد تفر؛ دوشی م دنک [مهزا] رگید، تارکفت رظنزا؛ مینک مسیاقم امثا ار نامدوخ و میشاب هجوتم؛ دشاب معجن امساود دیاس پ. تسین قرخ میتشادی تیعضو هچ متشنگ هب تپسن هک، لایما و اهقوش رظنزا دنکی م تیافکرادقم نیمه لاعف منکی م لایخ.

حالا به یکی دو سوال از این [سؤالات می پردازیم]. همین دو تا [را پاسخ می دهیم] و دیگر بیشتر از این [صحبت نمی کنیم].

ل اوئسه دنچ هب خساپ

دشاب دیاب هنوگچ ادخ هار فناخم ناکیدزن اب دروخرپ شور 1.

دروم ار ام نامراتفر و بهقارم رطاخه ابترم هکی ناسک دروم رد ار ام فیلکت افضلا: ل اوئسه مینک تو کسد دیاب ایآ. دبیامرفد - رهوش لاثم - دنتسه ام کیدزن رایسب ناگتسبزا و دندهی م رارقش نزرسد؛ میدهپ خساپ ای.

هفیظو ساسا رب نیفار طا اب طابترا میظنت ترورض

مه ار نیا و میرادن آن رب هفاضا یزیچ؛ دش ضرع هک تسا یزیچ نامه بالطم، دینیب: خساپ رد و دراد ار ش دوخ هونورپ رهوش؛ م اهتفگ اهراب هذب. دراد ار ش دوخ هونورپ سکره هک مینادب دیاب هونورپ اب تمایق زور رد، دراد ار ش دوخ هونورپ مه نر؛ دوشی م روشم ش دوخ هونورپ اب تمایق زور معقوم رد طابترا نیا؛ تسه ود نیا نیب یطابترا کی ایند نیا رد یزور دنچ. «دوشی م روشم ش دوخ نیمه هب مه نیا؛ ش دوخ راتفر و لامعا و ش دوخ هونورپ اب دوری م صخش نآ. دوشی م عطق ندرم دنتسه تیفیک نیا هب دارفا زا یرایسب. دنامب یقاب دیاب تیفیک

اهزیچ نیا و مسلج و سررد لها ش لایع هکنیا اب. درک توفش لایع هک دوب کیدزن ناگتسبزا یکی نیا زا هکی تقو. «تسین تسرد راتفر نیا»: متفگ. مدیدی مند تسرد ش رهوش اب ار ش راتفر نمی لو، دوب ناشیا کیدزن ناگتسبزا نوچ - [ی نارهط هملع] اقا موحرم یارب و مدید ار نیا مدوخ هذب، تفر ایند؛ تسا راتفرگ ایند نآ مدید. تسا نیمه ناشیا هلمس، هلب: دندومرف ناشیا. مدرک فیرعت - دوب مه «!راتفرگ»

نیا زا؛ دوب اهنیا ... ترضد هرفس، دوب دوواتم ایاعد، دوب سرد [لها]، دوب مسلج لها ایند نیا شلزنم. دنتفری م، دندمایم دارفا نیا؛ تشاد دارفا. دنناوخی م هچ منادی مند، دنزادنا می هکی یاهرفس یدرک لمع فیلکت هب [ایا] هک تسا نیا بیضه؛ تسین نیا بیضه اما. دوب تسرد. دوب [دماوتفر لحم] اب طابترا رد و ت. تسا بحتم زیچ کین آن؛ دوب فیلکت هک دوواتم ایاعد، دوب فیلکت هک مسلج؟ هز ای ی هدب سپار باسد ایند نآ دیاب لااح! ی دز گنلت فیاظو اب طابترا رد؟ ی درک هچ فیاظو

شوهر هم همین طور است؛ او هم یک ارتباطاتی دارد، یک وظایف و تکالیفی دارد نسبت به زن و بچه و افراد و سایر اشخاصی که در [اطراف او هستند]. او هم اگر در قبال این تکالیف سستی کرد، نمی تواند بگوید: «من مردم، من شوهرم؛ حرف، حرف من است.» نه! خدا می گوید: «این حرفها نیست؛ این عالم، عالم عدل است؛ عالم قانون است.» مرد باید به وظیفه خود عمل کند؛ کوتاهی هم نباید بکند، ولی اجحاف هم نباید بکند؛ خلاف دستور هم نباید انجام بدهد.

هک دنیب درم رگا. درادبزاب ار وا درادن قد درم، [دنک لمع] روتسد قبط دهاوخی م شنز رگا - تسه مه فلاخ هک - دنیب مه فلاخ ار مرحمان اب تبحص و دنک تبحص مرحمان اب دهاوخی مند شنز، تسینی هلمس! نر بفرحو اب تسینی سک نیا، باباب: دیوگبرگا دنکی م مارحراکو درادنق در رهوش ی مند تخس؛ هز «!دریگی مند تخس ردقنیا هک مه اقا؛ تسین غاد هک مه ردقنیا! ن ما اب، نر بفرحو و ت یباجرد؛ تفرگ تخس دیاب ش دوخ یباجرد؛ میریگی م تخس ش دوخ یباجرد، ریخن!؟ هچ ینعی «دریگ

تفرگ دیابن د مه تفرگ تخسد دیابن د مه

لااد، هن:» میوگب اجنیا رد دندب لااد. میرادن د مه ی تسیابر دور؛ تسا مار د مرحمانا دنز تبصص ناگرزب د مه ی نیزاوم. تسین اهفرد نیا؟! درادن بیع زیچ هچ «...بی کی نیا؛ درادن بیع و ت [یارب] تیاعر یولج اهنته ز رهوش اذل. تسام هار ی ساسا طرش، نیزاوم ن آ تیاعر، دندرک نییعتا مه یارب قیوشت مکنیا رب هولاع لااد مکنیا هن؛ دنکب د مه قیوشت دیاب مکلد، دریگب دنکب دهاوخی منز مه کار ی نیزاوم دنکب د مه تعنمام دیاب، دنکی من

دنک ت عطا دیابن نز، دشاب مار د رگا؛ تسین بجاو ای تسین مار د لئاسم ن آ مه ی لئاسم رد اما ی لو. دروخب دیاب ارش بوچ، دنک ت عطا؛ دنک ت عطا دیابن نز، دنکی متوعد بجاو کرت هبار و ار رگا رایسب. ن م شپید دود هدمآ؛ دود تاردخم زا ی کی دینک ضر ف. تسین د مه مار د و تسین بجاو مه ی لئاسم رد ن م و. لامش دیورب اروشاع و اعوسات بش دیوگی م مرهوش» [تفگی م]. دود تیاعر ل ها و مظنم نز لامش دوشی م دنلب اعوسات بش ی سکر خا. میایب رگا موش دنلب، دنکب مکنهکتا ارم: متفگ و ماهدرک تفلخم: متفگ «!... اعوسات بش ن م؟! مورب ی یوگی م ی نار هط ی اقا! ا!» تفگ «ورب، بخ»: متفگ «!؟ دوری م ی م ار تیاهول ماد مه م نیسحما؛ یراد او ه کی، یراد لاد کی، یراد تشادرب کی امش، نییب» لیجا و ی نیریش اجنآ یورب دیوگی من د مه ن م. تسا رگید لماع کی رد؛ تسین غاپ رد و ترهوش؛ دناد ی لیطعت لااد - لامش دورب ار ی لیطعت زور هس نیا دهاوخی م شلد و ترهوش! ی بوکب و ی نرب و ی رخب یارب؛ یراد ار تهودنا و نزد، یراد اجنآ رد ار تاهصغ؛ ورب مه و ت ب خ - تسا مرادا ل ها و دراد ن لاا و ا هچرگ؛ هدب شوگ ار ترهوش فرد؛ ورب ی درک ادیب مه حضور ی یاج؛ نکب میرگ مه نیسحما ی نکب لایخ و ت لااد مه تسین روطن آ ملئسم ی لو؛ دهدب ماجنا ار راک نیا دیابن و؛ دنکی م فلاخ راک دراد «هدب شوگ ترهوش فرد هچ ورب. دهدی م ماجنا مار د راک دراد مه و ا

ی لیخ دیابن د مه دش مجوتم و دود بوخ مه ش رهوش یارب مصلاخ؛ دش عقاو مه دیفم و تفر آقاقتا؛ دینکی م مجوت. دهدب ماجنا ار اهراک

مناتسود: دیوگی م ن م هچ مرهوش»: مه تفگی م دود هدمآ ی کی. تسا فلاخ ملئسم کی، هنرگا اما ار راک نیا ی نکیم طلاع»: متفگ «نک ی یاریذپ اهنآ زا و رادرب مه ار تر داچ ای و ت، منکی متوعد ار هچ! تسین اهفرد نیا «اریگب قلاط ورب ن لاا نیمه»: متفگ «مهدی م ت قلاط هتفگ»: متفگ «ای نکب «اریگب قلاط ورب ن لاا نیمه»: متفگ! تسین اهفرد نیا؟ تسا زیچ ی یاج رد دنک ت عطا ی قولخم زا مه درادن قدس کچیه¹ «ق لاخا ایصع م ی ف ق ولخما عا ط لا» دهدی م ماجنا دراد ار قلاخ ت یصع مه

ش تحیصن دناتوی م رگا، دوشی م محازم رهوش مه ی دراوم رد. دراد ار دوخ یاج ی زیچ ره سپ لاا و؛ دتسیاب و ال باقم رد دیاب، تسا مار د مکنیا ای تسا بجاو مه تسا ی دراوم ن آ رگا؛ هچیه مه دنکب دراد علاطا رتهب، س و فذ و بولق زا ش دوخ ادخ؛ درادن داریا ندرکت عطا

تسیچ ی خزرب ی اهتروص د هاشم لاد ظفد هار 2.

تلاد ی تقو تسا ی لومع ایآ. دیهد حیضوت دوشی م هدید ی هاگ مه ی یاهرون دروم رد ا فطلا: ل اؤس هچ مجوت اب؛ تسام زا داریا مکنیا ای؟ دوری م نیب زا ی ندم زا دعب و دیای م شپید [یونعم] صاخ یاه درک ظفد ار اهل ماد دیاب هنوگچ، مراد لزنم رد مه کی طیارش

هبقارم رب زکرم ت رورض

ی خزرب روص زا تیاکد [اهنآ] موم و تسای فلنخم ی اهروند اهنیا؛ تسه مه کی ی اهروند هتبل: بخسپ، تلاد نیا. دنکی م ادیب ریغت مه ت لااد نیا، دوشب رتشیب درجت هچره؛ دوشی م تیوقت اهنیا دعب. دراد زا ی ضعب و دیای م [اهرون] تاقوا زا ی ضعب مکنیا. دوشی م ادیب کلس یارب مه تسای بوخ [ت لااد]

1. 500 ص، (ج لاصی حبص) ه غلابلا جهن؛ 381 ص، 4 ج، هیقلا مرضحی لانم

مُتَبَرِّمٌ بِهِ مَبْتَرِّمٌ كَيْ زَا دَنْكِي مَ كَلَّاسِ رُوْبِعِ رِبِّ تَلْلَادِ مَكَلْبِ؛ تَسِينِ لِمَادِ رِيْبِغْتِ رِبِّ تَلْلَادِ، دِيْآيْ مَذِ تَاقْوَا
 يِ كَرِزِبِ تَا هَابْتِشَا زَا يِ كِي «دِشَابِ مَبْقَارِمَ مَجُوْتَمَ طَقْفِ دِيَابِ نَاسِنَا» :- مَاهْتَفْگِ آهَرَا بَ - ، تَسَهْ هَكِ مَجْنَأَ رِگِيْدِ
 تَسَا رِكْزِ ، كَوَلْسِ طَقْفِ مِيْنِكِي مَلَايْخِ هَكِ تَسَا نِيَا مِيْهَدِيْ مَ مَاجِنَا اَمَ هَكِ

رِكْزِ شِ دِصَرْدِ هَدِ؛ تَسِينِ رِكْزِ ، كَوَلْسِ: «مَدْرِكِ ضَرَعِ مَهْ [يِ رِصَبِ] نَاوْذِعِ مَتَشَدِّگِ مَسْلُجِ رَدِ مَدْنِبِ
 مَبْقَارِمَ اَمَشْدِ رِگَا «تَسَا نِيْزَاوْمِ تِيَا عَرِوْ مَبْقَارِمَ دِصَرْدِ چِنْدِ وَ دُوْنِ ، تَسَا رِكْزِ شِ دِصَرْدِ چِنْدِ ، تَسَا
 تَنَاسِ كِي ، دِيُوْرِبِ مَيْسِنُوِيْ مَدْجِسِ ، حُوْنِ رَمَعِ مَزَادِنَا مَبِ [رِگَا يِ تَحِدِ]؛ دِرَادِزِيْ اَهْدِيَا فِ چِيْهْ رِكْزِ ، دِيْشَابِ مَتَشَادِزِ
 هَكِ ، بَشْدِ اَتَّ حَبْصِ زَا يِ هَلَا يِ اَضْرَقِ بَطْرِ رِبِّ رُوْتَسِدِ مَبِلِ مَعِ يِ نَعِي؛ تَسَا مَبْقَارِمَ مَهْمِ . دِيْنِكِيْ مَذِ تَكْرَحِ مَ
 رَدِ . لِمَعِ مَلْحَرْمِ وَ نَخْسِ مَلْحَرْمِ ، رِكْفِ مَلْحَرْمِ : مَلْحَرْمِ مَسْرِدِ ، تَسَا لُوْغَشْمِ شِ دُوْخِ يِ اَهْرَا كِ مَبِ نَاسِنَا
 لَزَنْتِ وَ طُوْقَسِ زَا تِيَا كَدِ ، شِلَادِ رِيْبِغْتِ ، دَادِ مَاجِنَا رِگَا ؛ دِهْدِبِ مَاجِنَا اَرِ مَبْقَارِمَ دِيَابِ نَاسِنَا ، مَلْحَرْمِ مَسْرِدِ نِيَا
 دَنْكِيْ مَذِ

؟ تَسَا هَدِمَا عَمَجِ رِيْمِضِ اَبِ رَاگْدِرُوْرِبِ لِعَا فَا يِ خَرِبِ نَ اَرْقِ رَدِ اَرْچِ 3.

، تَسَا تَسَدِ مَبِ رُوْمَا مَامَتِ اَشْنَمِ ، مِيْرِكِ نَ اَرْقِ رَدِ يِ لَاعْتُوْكَرَا بَتِ دِنُوَاذِ مَكْنِيَا مَبِ مَجُوْتِ اَبِ : لِ اَوْسِ
 رِيْمِضِ زَا مَدْحُوْ مَلِكْتَمِ رِيْمِضِ يِ اَجِ مَبِ تَا يَا زَا يِ ضَعِيْبِ رَدِ اَرْچِ ، تَسَا تِيْمَمِ وَ يِ يَحْمِ ، تَسَا مَدْنَهْدِيْ زُوْرِ
 وَ تَا يَا نِيَا مَكِيْ لَادِرِ ، ¹ اَرَبْگَنْسَمِ يِ لُوْ اَنْتِيَا مِيْلَاعِ يِ لَنْتِ اَدَاوْ (مِيَا دَنْنَا مَ : تَسَا مَدَشْدِ مَدَا فْتَسَا رِيْغْلَا مَعِ مَلِكْتَمِ
 ؟ تَسَا دَخْبِ نَا جَزَا [نَا] اَشْنَمِ

رَاگْدِرُوْرِبِ مِيْظَعْتِ رِبِ دَنْكْتِ اَلْلَادِ عَمَجِ رِيْمِضِ

، تَسَا مَدْحُوْ مَلِكْتَمِ ، رِيْمِضِ هَكِيْ يِ اَجِنَا رَدِ . تَسَا مِيْظَعْتِ رِبِ تَلْلَادِ رِيْغْلَا مَعِ رِيْمِضِ نِيَا اَجْنِيَا رَدِ : بَخِ سَا پِ
 يَتَاوْ اَمْسَلًا قَاخْ يِ دَلًا وَ هُوْ (تَسَا نَمِ مَبِ طُوْبِرِمِ نِيَا) : دِيَا مَرْفِيْ مَ دِنُوَاذِ يِ نَعِي؛ تَسَا رَا صَحْنَا رِبِ تَلْلَادِ
 يِ نَعِي؛ دِنَادِرْگِيْ مَرِبِ دُوْخِ مَبِ «اَوْ قَلْخِ نِيْذِلَا مَهْ» : دِيُوْگِيْ مَذِ ؛ دَنْكِيْ مَ [قَلْخِ] هَكِيْ سَكْنَا تَسَا «² اَضْرَاوْ
 تَسَا تَقِيْقِدِ وَ اَشْنَمِ

اَهْمَا شَدَا پِ نِيَا دِيْدِيْدِ «مِيْدَادِ رُوْتَسِدِ اَمَ ، مِيْدِرِكِ اَرِ رَا كِ نِيَا اَمَ» : دِنِيُوْگِيْ مَ مِيْظَعْتِ وَ مِيْخَفْتِ مَاقَمِ رَدِ اَمَا
 اَمَ ؛ مِيْدِرِكِ اَمَ» : دِنِيُوْگِيْ مَ مَشِيْمَهْ ؛ «مَدْرِكِ اَرِ رَا Kِ نِيَا نَمَ» : دِنِيُوْگِيْ مَذِ ، دِنِيُوْگِيْ مَ اَرِ مَلْسَمِ كِيْ هَكِيْ نَقُوْ
 مَيِضِقِ نِيَا اَهْتَمَمِ ؛ دِنِيُوْگِيْ مَ اَيْنِدِ تَا زَا جَمِ وَ تَا يِرِ اَبْتَعَا مَاقَمِ رَدِ اَهْنِيَا «مِيْدُوْمَرْفِ نِيْچِنِ يَا اَمَ ؛ مِيْدَادِ رُوْتَسِدِ
 تَسَا يِ عَقَاوْ ، تَسَبَسِزِ ، رَاگْدِرُوْرِبِ مَبِ تَسَبَسِزِ

وَ بَدَا كِيْ نَاوْذِعِ مَبِ - اَهْتَا غَلْ مَهْمِ رَدِ ، يِ بَرَعِ بَدَا رَدِ [طَقْفِ] هَذِ - يِ بَرَعِ بَدَا رَدِ [مَلْسَمِ] نِيَا
 عَمِ مَلِكْتَمِ رِيْمِضِ زَا ، دِرُوَا يِيْبِ بَاسِدِ مَبِ اَرِ شِ دُوْخِ يِ لِيْخِ دِهَاوْ خَبِ صِ خَشْدِ هَكِ دُوْشِيْ مَ [مُوْسَرْمِ] ، تَغْلَا بِ
 يِ اَرِبِ اَمَا دِرَادِ يِ رَا بْتَعَا مَبْنَجِ اَمَ يِ اَرِبِ نِيَا ، دَشْدِ ضَرَعِ هَكِيْ رُوْطْنِ اَمَهْ اَهْتَمَمِ . دَنْكِيْ مَ مَدَا فْتَسَا رِيْغْلَا
 دِرَادِ يِ عَقَاوْ وَ يِ قِيْقِدِ مَبْنَجِ رَاگْدِرُوْرِبِ

[نَا ضَمْرِ وَ نَا بَعْثِ ، بَجْرِ] كَرَا بَمِ مَامِ مَسْرِدِ رَدِ وَ دُوْشِبِ اَمَ مَهْمَلِ مَاشْدِ دِنُوَاذِ فِطْلَا هَكِ مِيْرَاوْ دِيْمَا
 شِ دُوْخِ مَ اَگْرَدِ نَا صَاخِ صِ وَا صَخْمِ هَكِ مَجْنَأَ زَا اَرِ اَمَ ، تَسَا تَا كَرِبِ وَ تَا رِيْخِلِ وَا زَنْ يِ اَرِبِ صَاخِ رُهْشَا هَكِ
 دِنَادِرْگِيْ دَنْمَرِ مَبِ ، تَسَا مَدَادِ رَا رَقِ

دَمَّحَمَلِ آ وَ دَمَّحَمِ يِ اَعْلِ صَدِّ مَهْلَلَا

¹ 221: ص 3، ج 3، ن آرقه توکلم روز 7. ميا (31) نامقل فرود
 «دناه دپيشن لاصا ي بوگ مدرک تشپي دنسپدوخ و رابگنسا يور ز ا ، دوش دناوخ ام تايان نانآ ربنوچ و»
² 7. ميا (11) دوه فرود